

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Maahanmuuttoviraston lausunto – HE 52/2026 vp

Hallintovaliokunnan kuuleminen 23.4.2026

23.4.2026

Lain voimaantulo 12.6.

- Maahanmuuttovirasto pitää erityisen tärkeänä, että paktiin liittyvä kansallinen lainsäädäntö tulisi voimaan suunnitellusti 12.6. samaan aikaan asetusten soveltamisen aloittamisen kanssa
- Voimaantulo 12.6. on tärkeää sujuvan paktin mukaisiin menettelyihin siirtymisen ja suunniteltujen laajojen tietojärjestelmämuutosten turvaamiseksi
- Lausunnossa esitetyt huomiot lainsäädännön sisältöön tai taloudellisiin vaikutuksiin eivät ole sellaisia, jotka muodostaisivat esteen lainsäädännön voimaantulolle ehdotetun sisältöisenä

Kustannus- ja resurssivaikutukset

- Suomen turvapaikkajärjestelmä uudistuu historiallisen merkittävällä tavalla ja integroituu entistä vahvemmin EU:n turvapaikkajärjestelmään
 - Muutoksilla on merkittäviä kustannus- ja resurssivaikutuksia viraston toimintaan
 - Kustannusarvio elää ja tarkentuu juoksevasti paktin toimeenpanon etenemisen myötä
 - Esityksen mukaan kustannukset on tarkoitus kattaa viraston kehysrahoituksesta ja EU-rahoituksesta, jolla on omavastuuosuudet ja omat riskinsä
- Haastaa merkittävästi viraston tulostavoitteiden yhteensovittamista sekä toiminnan ja talouden suunnittelua tulevina vuosina
 - Kehysrahoituksen lisäsäästöt voimistaisivat tätä vaikutusta
- Paktin täytäntöönpanon mittaluokka tulee väistämättä leikkaamaan muiden oleskelulupien käsittelyyn allokoitavissa olevia resursseja

2

- Keskeinen osa kustannus- ja resurssivaikutuksia muodostuu muutostarpeista tietojärjestelmiin
 - Minimiratkaisut 12.6.2026 ja manuaalisen työn lisääntyminen alkuun
 - Paktiin liittyvä tietojärjestelmäkehitys sitoo viraston resursseja vielä pitkään paktin voimaantulon jälkeen
 - Samaan aikaan viraston tietojärjestelmäkehitykseen kohdistuu muiltakin osin merkittävä kuormitusta, erityisesti kokonaisarkkitehtuurin muutostarpeen osalta
- Tällä on selkeitä heijastusvaikutuksia viraston digitalisaation hyödyntämiseen ja tehokkuuden kehitykseen muissakin kuin paktiin liittyvissä asioissa

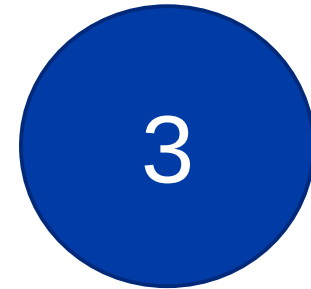

Lain ja säädöskohtaisten perustelujen muutosehdotukset

- Virasto esittää harkittavaksi muutoksia, jotka selkeyttäisivät uuden lainsäädännön soveltamista

Ulkomaalaislaki

- 9 § - oikeusapu
 - Virastolle asetetut uudet käsittelyajat tiukentuvat nykyisestä
→ Prosessien sujuvuuden ja tehokkuuden vuoksi erityisen tärkeää, että oikeusapua tarjoavat tahot pystyvät arvioimaan ja järjestämään oikeusavun antamisen tehokkaasti mahdollisimman aikaisessa vaiheessa hallintomenettelyä
 - Vaikuttaa suoraan puhutteluvarauksiin ja sitä kautta prosessin kulkuun ja tehokkuuteen

- 16 d § - seulottavan henkilön läsnäolo seulontapaikassa ja seulontamajoituspaikassa
 - Pyydetään täsmennystä siihen, miten muiden vastaanottokeskuksien asiakkaiden yksityisyydensuojasta huolehditaan, jos seulontaviranomainen valvoo teknisesti seulottavia seulontamajoituspaikkana toimivassa vastaanottokeskuksessa
 - Tekninen valvonta voi aiheuttaa erityisjärjestelyjä esim. asiakkaiden sijoittelun suhteen ja keskusten tulee turvata ihmis- ja perusoikeuksien toteutuminen
- 16 f § - seulottavan henkilön ylläpito
 - Seulonnan kustannukset kuuluvat seulontaviranomaisten katettaviksi
 - Seulontaviranomaisen tulisi korvata virastolle myös seulottavien ylläpidosta aiheutuvat kustannukset vastaavasti kuin alustavien terveystarkastusten osalta ehdotetaan säädettäväksi

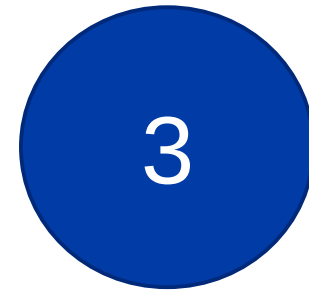

- 95 a § - maksuton oikeudellinen neuvonta

- Vastaanottokeskuksille tulisi lisätä mahdollisuus välittää asiakkaan pyyntö virastolle neuvonnan saamiseksi
 - Tärkeää prosessin sujuvan etenemisen paremmaksi mahdollistamiseksi

- 98 § - määräajat hakemuksen käsittelemiselle, kun hallintotuomioistuin palauttaa asian virastoon uudelleen käsiteltäväksi

- Ehdotetaan määräajoista säätämistä niin, että palautuksen jälkeinen määräaika määräytyisi sillä perusteella, missä menettelyssä palautus tutkitaan, eikä aiemmin käytetyn menettelyn perusteella
 - Suoraviivaistaisi käsittelyajan määrittelyä ja mahdollistaisi viraston sujuvamman toiminnan, erityisesti tilanteissa, joissa hakemukseen on aluksi tehty tutkimatta jättämisspätös ja hakemus tulee tuomioistuimen päätöksen perusteella tutkia aineellisesti (nyt alin määräaika jopa 8pv)

- 101 § - Ilmeisen perusteeton hakemus
 - Sanamuotoa esitetään täsmennettäväksi vastaamaan asetuksen muotoilua tulkintaongelmien välttämiseksi
- 102 § - Oikeus jäädä Suomen alueelle hakemuksen käsittelyn yhteydessä
 - Pyydetään selkeyden vuoksi perusteluihin täsmennystä palautuskiellon arvioinnin työnjaosta viranomaisten välillä, erityisesti tilanteissa, joissa toisen tai sen jälkeisen myöhemmän hakemuksen tehneellä vaikuttaa olevan perusteltu hakemus
 - Toteaako virasto, että oikeutta oleskella ei ole ja maasta poistamisesta vastaava varmistaa aina ennen palautusta tilanteen
 - Pyydetään täsmentämään vielä luovuttamistilanteita koskevien lausuntojen sisältöä

Vastaanottolaki

- 2§ - soveltamisala

- Pyydetään huomioimaan sellaiset seulontamajoitettavat, jotka eivät hae kansainvälistä suojelua tai tilapäistä suojelua

- 13 a § - tunnistamisvelvoite

- Tunnistamiskertojen määrä tulisi alentaa 1-2 krt/kk
 - Tunnistamisella on merkittävät kustannus- ja resurssivaikutukset ja aiheuttaa vastaanottokeskuksille järjestelyhaasteita
 - Suurin osa palveluja saavista asuu yksityismajoituksessa → kustannusten korvaaminen täydentävää vastaanottorahaa hakemalla

- 14 § - Vastaanottopalvelujen saaja

- Pyydetään täsmennystä perusteluihin, miten toimitaan EU-kansalaisten vastaanottojärjestelmästä poistumisen osalta
- Pyydetään täsmennystä myös, miten suhtaudutaan perhekokonaisuuksiin, joissa osa on EU-kansalaisia ja osa ei

- 39 § - Tilapäisen edustajan nimeäminen
 - Esitetään, että lapsen tilapäiseksi edustajaksi voitaisiin nimetä soveltuva vastaanottokeskuksen työntekijä
 - Ammattiryhmän laajentaminen auttaisi varmistamaan alaikäisen asioiden mahdollisimman tehokkaan hoitamisen
- 45 ja 46 § - Vastaanottorahan alentaminen
 - Perusteluja pyydetään laajentamaan vastaanottorahan kohtuullisuuden arvioinnin osalta, jotta asianmukaista kohtuullisuusharkintaa voidaan tehdä päätöksillä
- 47 ja 48 § - Vastaanottopalveluiden rajoittaminen ja peruuttaminen
 - Hyödykkeiden myöntäjän ammattiryhmää tulisi laajentaa ainakin etuuskäsittelijöihin
 - Perusteluihin toivotaan mainintaa hallintolain 34 §:n kuulemisvelvollisuudesta poikkeamisesta siirtopäätöksen saaneiden tilanteessa, koska kyseessä on kategorinen päätös
- 63 a § tiedoksiannon välittäminen
 - Esitetään, että 48 §:n mukaisen siirtopäätöksen saaneen vastaanottopalvelujen peruuttamisen osalta tiedoksianto tulisi tehdä samalla tavalla kuin itse siirtopäätöksen osalta
 - Esitetään, että 32 §:n mukaisten päätösten tiedoksiannon välittäminen lisättäisiin pykälään

Kiitos!